

The Constitutive Nature of Phenomenal Concepts and the Limits of Externalism

Mohammad Ali Yousofipour ✉

¹ Institute for Research in Fundamental Sciences (IPM). Email: mayousofipour@gmail.com

Article Info

Article type:
Research Article

Article history:
Received: 23 November 2025
Accepted: 20 January 2026
Published: 17 May 2026

Keywords:
phenomenal concept strategy,
pure phenomenal concepts,
social externalism, constitutive
approach, demonstrative
approach

ABSTRACT

The Phenomenal Concept Strategy (PCS) is a central response to the Knowledge Argument. Still, it faces the challenge of social externalism, which holds that phenomenal concepts—such as the concept of arthritis in Tyler Burge’s thought experiment—can be acquired without experience and merely through deference to a linguistic community. This paper argues that the analogy is flawed. After surveying and criticizing mastery-based responses and showing their dialectical dead ends, the paper adopts a different approach. Drawing on Li Zhang’s (2024) analysis, it argues that synthetic physicalism faces a dilemma in explaining the direct reference of phenomenal concepts: either a demonstrative (indexical) approach or a constitutive approach. By rejecting the demonstrative approach—using Zhang’s arguments (the case of visual agnosia) and David Chalmers’ distinction between indexical phenomenal concepts and pure phenomenal concepts—the constitutive approach is established as the only plausible option. In the final section, employing Chalmers’ (2003) precise taxonomy, it is shown that Burge-style externalism applies only to relational and standing phenomenal concepts, but fails with respect to pure phenomenal concepts, whose nature is constituted by experience. This conclusion, while acknowledging the social dimensions of phenomenal language, vindicates the experiential requirement for the core of phenomenal concepts.

Cite this article: Yousofipour, M, A.(2026) The Constitutive Nature of Phenomenal Concepts and the Limits of Externalism. *Shenakht*, 19 (91/1), 33-51.
<http://doi.org/10.48308/kj.2026.242606.1385>

Extended Abstract

Frank Jackson's Knowledge Argument has long stood as a central challenge to physicalism within the philosophy of mind. The argument presents the case of Mary, a brilliant neuroscientist confined to a black-and-white room, who possesses complete knowledge of human color vision but has never experienced color herself. The intuition that Mary learns something new upon her release—specifically, “what it is like” to see red—suggests that physical facts do not exhaust all facts about the universe, thereby threatening the physicalist worldview. In response, physicalists have developed the Phenomenal Concept Strategy (PCS), which concedes that while Mary acquires new knowledge, this acquisition does not correspond to a new non-physical fact. Instead, PCS argues that Mary gains a new “phenomenal concept” of a physical property she was already acquainted with under a theoretical guise. Central to this strategy is the “Experience Condition,” the stipulation that possessing a phenomenal concept is impossible without having the relevant phenomenal experience. However, this foundational premise has faced a formidable challenge from the doctrine of Social Externalism. Critics such as Derek Ball and Michael Tye have argued that phenomenal concepts, like other concepts, can be acquired through social deference rather than through direct experience. This article critically examines the externalist challenge, evaluates the inadequacies of the “Concept Mastery” defense, and ultimately proposes a solution grounded in a “Constitutive” account of phenomenal concepts, drawing on the taxonomies provided by David Chalmers and recent analyses by Li Zhong.

The article begins by reconstructing the conflict between the Phenomenal Concept Strategy and Social Externalism. The externalist critique draws heavily on Burge's anti-individualism, famously illustrated by the thought experiment regarding the concept of “arthritis.” In Burge's example, a patient believes arthritis has afflicted his thigh—a medical impossibility—, yet he is still credited with possessing the concept of “arthritis” because his usage is deferential to the expert community. Ball and Tye apply this logic to the case of Mary. They argue that even within her black-and-white room, Mary is part of a linguistic community that uses color terms. Through her study of the science of vision and her linguistic interactions, she can use the term “red” to refer to the phenomenal quality of redness, just as the patient uses “arthritis” to refer to the condition. If Mary can possess the concept of phenomenal redness via social deference before her release, then the Experience Condition is false. Consequently, if she already possesses the concept, her release does not involve the acquisition of a new concept, and the standard PCS explanation for her epistemic progress collapses. This leads to a dilemma: either accept that Mary learns a new fact (refuting physicalism) or accept that she learns nothing (denying the powerful intuition of the thought experiment).

To salvage the physicalist defense, some proponents have adopted the “Concept Mastery” strategy, as advanced by philosophers such as Torin Alter and Gabriel Rabin. This approach accepts the externalist premise that Mary might *possess* the concept of redness in the room (in a deferential, partial sense), but argues that she lacks mastery of it. According to this view, the “Experience Condition” should be reinterpreted as a condition for mastery

rather than mere possession. However, this article argues that the distinction between possession and mastery is insufficient to resolve the crisis. The “Mastery Defense” faces two critical objections: the “Motley Objection” and the “Backfiring Objection.” The former, articulated by Ball, suggests that “mastery” is an arbitrary collection of cognitive skills (such as recognition or inference) rather than a natural kind, making it an inadequate explanation for the profound epistemic gap Mary experiences. The latter, the Backfiring Objection, is even more damaging; if the gap is explained merely by Mary’s lack of cognitive skill (mastery), then the inability to deduce phenomenal truths from physical truths is a flaw in Mary, not a feature of the metaphysics of mind. This path eventually leads to what Rabin calls the “Pincer Argument,” which suggests that a theoretically “mastered” Mary (one who possesses both the concept and the requisite cognitive skills) should be able to deduce the phenomenal nature of redness from physical facts if physicalism is true. If she cannot, the gap remains ontological. Thus, the article concludes that the move to “mastery” is a dialectical dead end.

Having rejected the Mastery Defense, the article pivots to a metaphysical and semantic analysis of phenomenal concepts to restore the Experience Condition. The core of the argument rests on the specific mechanism by which phenomenal concepts refer to their objects. Relying on Li Zhong’s 2024 analysis, the author posits that physicalism must choose between two models of direct reference: the “Demonstrative Approach” and the “Constitutive Approach.” The Demonstrative Approach views phenomenal concepts as mental pointings (e.g., “this quality”). However, this approach is critiqued as inadequate. Following the arguments of Chalmers and Zhong, the text illustrates that mere demonstrative pointing lacks the cognitive significance inherent in phenomenal concepts. For instance, the judgment “this quality is red” is cognitively substantive, whereas “this is this” is trivial. Furthermore, evidence from visual agnosia and blindsight suggests that one can have a causal connection to a quality (a form of pointing) without having the phenomenal experience or the corresponding concept. Therefore, a purely demonstrative account fails to capture the “cognitive presence” of the experience within the concept itself.

Consequently, the article champions the “Constitutive Approach” (also known as the Constitutional or Phenomenal Approach), supported by Loar, Papineau, and Chalmers. In this view, the phenomenal experience is not merely the referent of the concept; it is a constituent part of the concept’s *mode of presentation*. The concept is not a neutral pointer to an experience; the experience acts as the very ink with which the mental concept is written. Under this framework, the relationship between the concept and the experience is internal and necessary. One cannot possess the concept “phenomenal red” in this specific, constitutive sense without having the experience, because the experience is the vehicle of the concept’s content. This theoretical move provides a robust metaphysical grounding for the Experience Condition, insulating it from the standard externalist critiques that apply to non-phenomenal, conventional concepts.

The final section of the article synthesizes these findings by applying David Chalmers’ (2003) taxonomy of phenomenal concepts to definitively dissolve the externalist objection.

Chalmers distinguishes between “Relational Phenomenal Concepts” and “Pure Phenomenal Concepts.” Relational concepts are defined by their external connections—for example, “the quality that my community calls red” (community-centered) or “the quality that typically causes this state in me” (individual-centered). The article concedes that Ball and Tye are correct regarding *relational* concepts. Mary, in her room, can indeed possess the relational concept of red (“the color everyone else sees”). In this sense, social externalism holds true; the meaning is determined by the linguistic community. However, the crucial insight is that the “Concept of Red” is not a monolith. When Mary first sees red, she acquires a *Pure Phenomenal Concept*.

Pure Phenomenal Concepts are distinct because they pick out the quality “as it is in itself,” mediated directly by the experience acting as the mode of presentation. Unlike the concept of “arthritis,” which is constituted by social definitions and causal chains permitting deference, a Pure Phenomenal Concept is constituted by the subjective feel itself. One cannot defer the “feeling” of red to a community expert. The community can define the *word* “red,” but it cannot supply the *mode of presentation* for the pure concept, because that mode is the first-person experience. The article demonstrates that the externalist analogy fails here: a blind person can defer to the community to use the word “red” correctly in sentences (possessing the relational concept), but they cannot “borrow” the sighted person’s visual experience to form the pure concept. The structure of a pure phenomenal concept is intrinsic and self-presenting, immune to the proxy mechanisms of social externalism.

In conclusion, the article vindicates the Phenomenal Concept Strategy by refining the target of the debate. The intuition that Mary learns something new is justified because she acquires a Pure Phenomenal Concept—a specific type of mental representation where the experience itself serves as the mode of presentation. This acquisition is impossible without the experience, thereby upholding the Experience Condition. The externalist challenge is successful only against relational concepts, which Mary indeed possesses in the room, but it fails to touch the core phenomenal concepts that are central to the hard problem of consciousness. By adopting the Constitutive Approach and distinguishing between relational and pure concepts, the physicalist can accept the social dimensions of language while maintaining that the subjective core of phenomenal concepts remains inextricably tied to first-person experience, thus neutralizing the threat posed by the Knowledge Argument without succumbing to dualism.

سرشت تقویمی مفاهیم پدیداری و حدود برون‌گرایی

محمدعلی یوسفی پور^۱ ✉

۱ پژوهشگاه دانش‌های بنیادی، تهران، ایران. رایانامه: mayousofipour@gmail.com

چکیده

راهبرد مفهوم پدیداری پاسخی محوری به استدلال معرفت است اما با چالش «برون‌گرایی اجتماعی» مواجه است که ادعا می‌کند مفاهیم پدیداری می‌توانند بدون تجربه و صرفاً از طریق تبعیت اجتماعی کسب شوند. این مقاله استدلال می‌کند که این قیاس معیوب است. پس از مرور و نقد پاسخ‌های مبتنی بر «تسلط بر مفهوم» و نشان دادن بن‌بست دیالکتیکی آن‌ها، مقاله رویکرد متفاوتی اتخاذ می‌کند. با بهره‌گیری از تحلیل لی ژانگ، نشان داده می‌شود که فیزیکی‌لیسم ترکیبی در تبیین ارجاع مستقیم مفاهیم پدیداری بر سر دوراهی «رویکرد اشاره‌ای» و «رویکرد تقویمی» قرار دارد. با رد رویکرد اشاره‌ای، به کمک استدلال‌های ژانگ و تمایز چالمرز در خصوص مفهوم پدیداری اشاره‌ای و مفهوم پدیداری محض، رویکرد تقویمی به‌عنوان تنها گزینه قابل قبول تثبیت می‌شود. سپس، در بخش نهایی، با استفاده از طبقه‌بندی چالمرز، نشان می‌دهم که برون‌گرایی اجتماعی تنها در مورد مفاهیم پدیداری «رابطه‌ای» و «پایدار» صادق است اما در مورد مفاهیم پدیداری «محض»، که ماهیتشان با تجربه تقویم می‌شود، با مشکلاتی مواجه می‌شود. این نتیجه، ضمن پذیرش ابعاد اجتماعی زبان پدیداری، شرط تجربه را برای هسته مرکزی مفاهیم پدیداری تبرئه می‌کند.

اطلاعات مقاله

نوع مقاله: مقاله پژوهشی

تاریخ دریافت: ۱۴۰۴/۰۹/۰۲

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۴/۱۰/۳۰

تاریخ انتشار: ۱۴۰۵/۰۲/۲۷

کلیدواژه‌ها:

راهبرد مفاهیم پدیداری، مفاهیم پدیداری محض، برون‌گرایی اجتماعی، رویکرد تقویمی، رویکرد اشاره‌ای

استناد: یوسفی پور، محمدعلی (۱۴۰۵). سرشت تقویمی مفاهیم پدیداری و حدود برون‌گرایی. شناخت، ۱۹(۹۱/۱)، ۳۳-۵۱

DOI: <http://doi.org/10.48308/kj.2026.242606.1385>

© نویسنده‌گان

ناشر: دانشگاه شهید بهشتی

۱. مقدمه

استدلال معرفتی فرانک جکسون چالشی محوری و پایدار برای فیزیکالیسم در فلسفه ذهن معاصر است (Jackson, 1982; 1986). آزمایش فکری کانونی که در هسته آن قرار دارد مورد مری را ارائه می‌دهد. مری عصب‌شناس نابغه‌ای است که در شرایط محرومیت شدید رنگی بزرگ شده و در یک اتاق سیاه‌سفید محبوس است، جایی که او درباره جهان منحصراً از طریق نمایشگرها و متون سیاه و سفید می‌آموزد. در این محیط، او به اطلاعات فیزیکی کامل درباره فیزیولوژی بینایی، فیزیک نور و تمام دیگر واقعیات فیزیکی علی و کارکردی مرتبط دست می‌یابد. این استدلال طراحی شده است تا فیزیکالیست را با چالشی مواجه کند که زمانی پدیدار می‌شود که مری سرانجام آزاد می‌شود و اولین تجربه خود از رنگ را از سر می‌گذرانند. نیروی دیالکتیکی این استدلال از این شهود قدرتمند و، در نگاه نخست، غیرقابل مقاومت ناشی می‌شود که مری دچار یک دگرگونی معرفتی قابل توجه می‌شود: او با دیدن یک گوجه‌فرنگی قرمز به واقعیت جدیدی معرفت پیدا می‌کند. مشخصاً، او معرفتی نسبت به اینکه دیدن قرمز چه کیفیتی دارد^۱ به دست می‌آورد، یعنی معرفت به ویژگی پدیداری، یا کیفیت^۲ تجربه.

پیامد منطقی این پیشرفت معرفتی علیه ادعاهای هستی‌شناختی فیزیکالیسم به کار گرفته می‌شود. با فرض اینکه یادگیری، حداقل در این مورد، مسئله کسب معرفت گزاره‌ای جدید است، پس مری از یک واقعیت جدید آگاه می‌شود. اما طبق فرض اولیه آزمایش فکری، مری پیشاپیش معرفت به تمام واقعیات فیزیکی را در اختیار دارد. بنابراین، اگر معرفتی که او به دست می‌آورد واقعاً ناظر به واقعیت باشد، این واقعیت جدید باید، بنابر فرض^۳، یک واقعیت غیرفیزیکی باشد.

^۱ درحالی‌که صورت‌بندی جکسون جافتاده است، این استدلال دارای پیشینه‌های تاریخی مهمی است که تنش پایدار میان تبیین‌های سوم‌شخص و ساختاری-کارکردی از ذهن و تجربه کیفی اول‌شخص را برجسته می‌کند. آزمایش فکری سی. دی. براد شامل یک «فرشته ریاضی‌دان»، که تمام واقعیات فیزیکی درباره آمونیاک را می‌داند اما نمی‌تواند بداند که بوی آن چگونه است، یک پیش‌درآمد آشکار است (Broad, 1925). به‌طور مشابه، مقاله جریان‌ساز توماس نیگل با عنوان «خفاش بودن چه کیفیتی دارد؟» چارچوب مدرن را، با استدلال بر اینکه ماهیت ذهنی تجربه تنها از یک زاویه دید خاص قابل دسترسی است و، بنابراین، ممکن است به‌طوری تقلیل‌ناپذیر غیرفیزیکی باشد، بنا نهاد (Nagel, 1974). سهم جکسون این بود که این مسئله را به‌عنوان یک استدلال صریح و دارای ساختار منطقی درباره معرفت گزاره‌ای صورت‌بندی کرد و آن را به چالشی مستقیم‌تر برای فیزیکالیسم تبدیل نمود. شایان ذکر است که خود جکسون بعداً این استدلال را رد کرد و جانب نسخه‌ای از PCS را گرفت (Jackson, 1998).

^۲ What it is like to see red

^۳ اصطلاح *quale* (کیفیت) به جنبه‌های پدیداری و قابل دسترسی از طریق درون‌نگری حیات ذهنی ما اشاره دارد که به‌عنوان ویژگی‌هایی درک می‌شوند و تعیین می‌کنند که داشتن یک تجربه «چه کیفیتی و حس‌وحالی دارد» (what it's like). این مفهوم تاریخچه‌ای پرچالش دارد و برخی فیلسوفان، مانند دنت، استدلال می‌کنند که مفهوم *quale* به‌عنوان ویژگی‌های بیان‌ناپذیر، خصوصی و ذاتی، یک افسانه فلسفی است - محصولی از «تئاتر دکارتی» (Dennett, 1991). باین حال، برای اهداف استدلال معرفت، نیازی به تأیید این توصیف قوی نیست. می‌توان *quale* را صرفاً به ویژگی‌های آشکار تجربه ذهنی، مانند قرمزی پدیداری یک حس بصری یا دردناکی یک درد ارجاع داد، بدون اینکه ماهیت متافیزیکی آن‌ها را پیش فرض گرفت.

^۴ ساختار منطقی استدلال را می‌توان به‌صورت زیر بازسازی کرد: فرض کنید که P عطف تمام حقایق فیزیکی باشد و Q یک حقیقت پدیداری باشد، مانند «تجربیات قرمز دارای حس‌وحال خاصی هستند». استدلال چنین پیش می‌رود: (۱) مری پیش از آزادی P را می‌داند. (۲) مری پیش از آزادی Q را

وجود حتی یک واقعیت غیرفیزیکی مستلزم کذب فیزیکالیسم است، فیزیکالیسمی که به‌عنوان این آموزه درک می‌شود که واقعیات فیزیکی تمام واقعیات جهان را شامل می‌شوند.^۱ بدین ترتیب، فیزیکالیست با انتخابی دشوار روبه‌روست: یا شهود عمیقاً متقاعدکننده مبنی بر اینکه مری پس از آزادی چیزی واقعی را می‌آموزد رد کند و، در نتیجه، موضعی خلاف شهود را بپذیرد، یا وجود واقعیات غیرفیزیکی را تصدیق کند و، همراه با آن، نادرستی فیزیکالیسم را بپذیرد.

مقاوم‌ترین پاسخ فیزیکالیستی به استدلال معرفت، «راهبرد مفهوم پدیداری»^۲ (PCS) است.^۳ بنابر این راهبرد، مری با دیدن رنگ قرمز نه با واقعیتی جدید بلکه با مفهومی جدید (مفهوم پدیداری) آشنا می‌شود که دارای «شرط تجربه»^۴ است. اما درک بال و مایکل تالی، با توسل به برون‌گرایی اجتماعی، استدلال می‌کنند که اگر کسی بتواند مفهوم «آرتروز» را، بدون درک کامل و صرفاً با تبعیت و ارجاع^۵ به جامعه، داشته باشد، مری نیز باید بتواند مفهوم «قرمزی پدیداری» را بدون تجربه و از طریق تبعیت زبانی داشته باشد (Ball, 2009; Tye, 2009). اگر این‌گونه باشد، شرط تجربه باطل است.

پاسخ‌های موجود عمدتاً بر تمایز معرفت‌شناختی «تملک»^۶ در برابر «تسلط»^۷ متمرکز شده‌اند. در این مقاله، من ابتدا نشان می‌دهم که این مسیر به بن‌بست می‌رسد (بخش ۴). سپس با چرخشی متافیزیکی و معناشناختی، ماهیت مفاهیم پدیداری را بررسی می‌کنم. با استناد به استدلال‌های لی ژانگ، نشان می‌دهم که، برای حفظ ارجاع مستقیم این مفاهیم، باید میان دو مدل «اشاره‌ای»^۸ و «تقویمی»^۹ یکی را انتخاب کرد. با رد مدل اشاره‌ای، به کمک استدلال‌های چالمرز و ژانگ، از مدل تقویمی دفاع می‌کنم (بخش ۵ و ۶). در نهایت، با به‌کارگیری طبقه‌بندی چالمرز، نشان می‌دهم که چرا برون‌گرایی اجتماعی برای مفاهیم پدیداری محض^{۱۰} صادق نیست، هرچند برای سایر انواع مفاهیم پدیداری (مانند مفاهیم پایدار^{۱۱}) صادق است (بخش ۷).

نمی‌داند. (۳) بنابر این، P مستلزم Q نیست، حداقل نه به‌نحو پیشینی. یک مقدمه دیگر که این شکاف معرفتی را به یک شکاف متافیزیکی پیوند می‌زند، منجر به این نتیجه‌گیری می‌شود که Q یک حقیقت غیرفیزیکی است. اعتبار این گام نهایی هدف حمله اصلی PCS است.

^۱ فیزیکالیسم به‌طور کلی دیدگاهی است که جهان کاملاً فیزیکی است. به‌طور دقیق‌تر، اغلب به‌عنوان یک تز تفزع (supervenience) صورت‌بندی می‌شود: هر دو جهان ممکن که از نظر فیزیکی غیرقابل تمایز باشند، در تمام جهات، از جمله واقعیات مربوط به آگاهی، غیرقابل تمایز هستند. این صورت‌بندی مدرن فراتر از نظریه‌های این‌همانی سخت‌گیرانه پیشین می‌رود. برای یک مرور جامع بر صورت‌بندی‌های مختلف و انگیزه‌های آن‌ها، نگاه کنید به Stoljar, 2010.

^۲ phenomenal concept strategy

^۳ نام «راهبرد مفهوم پدیداری» توسط استالجار ابداع شد (Stoljar, 2005).

^۴ the Experience Condition

^۵ Deference

^۶ Possession

^۷ Mastery

^۸ Demonstrative

^۹ Constitutive

^{۱۰} Pure phenomenal concepts

^{۱۱} Standing phenomenal concepts

راهبرد مفهوم پدیداری و شرط تجربه

راهبرد مفهوم پدیداری یک پاسخ فیزیکیالیستی پیشرو به چالش مطرح شده توسط استدلال معرفت جکسون است (Jackson, 1982; 1986).^۱ حرکت اولیه این راهبرد پذیرش شهود قوی در قلب آزمایش فکری مری است: مری با ترک اتاق سیاه-سفید و دیدن قرمز برای اولین بار، حقیقتاً چیز جدیدی می‌آموزد. با این حال، طرفداران راهبرد مفهوم پدیداری نتیجه‌گیری ضدفیزیکیالیستی را، مبنی بر اینکه این دانش جدید مربوط به یک واقعیت غیرفیزیکی است، رد می‌کنند. در عوض، آن‌ها ادعا می‌کنند که دگرگونی معرفتی مری عبارت است از کسب یک مفهوم جدید که به او یک چشم‌انداز شناختی-معرفتی نو نسبت به یک واقعیت فیزیکی می‌دهد که او پیش‌تر در قالب نظری می‌دانسته است (مثلاً، Balog, 2002; Levine, 1983; Loar, 1997; Papineau, 2002).

چنین مانوری استنتاج از یک شکاف معرفتی پذیرفته شده به یک شکاف هستی‌شناختی مورد مناقشه را مسدود می‌کند. توضیح آنکه، اگر شکاف تبیینی در سطح معرفتی (یا مفهومی) پذیرفته شود، شاهد و قرینه‌ای بر شکاف هستی‌شناختی است. لکن طرفداران راهبرد مفهوم پدیداری شاهد بودن آن را زیر سؤال می‌برند. ایشان اذعان می‌کنند که مفاهیم پدیداری، از نظر مفهومی، از مفاهیم فیزیکی-کارکردی جدا هستند، به این معنی که نمی‌توان از گزاره‌های قابل بیان در واژگان فیزیکی به گزاره‌های شامل مفاهیم پدیداری به نحو پیشینی استنتاج کرد (چنان‌که گزاره‌های حاوی

^۱ پاسخ‌های فیزیکیالیستی به استدلال معرفت را می‌توان به دو راهبرد اصلی طبقه‌بندی کرد که براساس اینکه کدام یک از دو گام منطقی اصلی استدلال را تضعیف می‌کنند متمایز می‌شوند. خانواده اول پاسخ‌ها به دنبال تعدیل (deflate) خود شکاف معرفتی هستند و، بدین ترتیب، مقدمه اولیه را که حقایق درباره آگاهی وجود دارد که مری نمی‌تواند به نحو پیشینی از حقیقت فیزیکی کامل استنتاج کند انکار می‌کنند. سخت‌گیرانه‌ترین نسخه این راهبرد تعدیلی، که متفکرانی همچون دنیل دنت (Dennett, 1991) از آن حمایت می‌کنند، اساساً حذف‌گرا (eliminativist) است و استدلال می‌کند که شهود پیشرفت معرفتی مری توهمی ناشی از ناتوانی جمعی ما در درک دامنه واقعی «دانش فیزیکی کامل» است. این دیدگاه معتقد است که عاملی که حقیقتاً دارای چنین دانشی باشد قادر خواهد بود ماهیت تجربه پدیداری را استنتاج و پیش‌بینی کند. یک راهبرد تعدیلی معتدل‌تر، که می‌پذیرد مری دچار یک تغییر معرفتی اصیل می‌شود، این تغییر را غیرگزاره‌ای بازتوصیف می‌کند. طرفداران «فرضیه توانایی» (Lewis, 1999; Nemirow, 1990) و «فرضیه مواجهه مستقیم» (Conee, 1994) استدلال می‌کنند که دانش جدید مری غیرواقعی (non-factual) است و، در عوض، متشکل از کسب دانش عملی (know-how) (مانند توانایی تصور، تشخیص و بازشناسایی رنگ‌ها) یا یک آشنایی مستقیم و غیرگزاره‌ای با ویژگی‌های پدیداری است. از آنجا که فیزیکیالیسم تزی درباره تفرع تمام واقعیات بر واقعیات فیزیکی است، کسب چنین دانش غیرگزاره‌ای تهدیدی مستقیم برای صحت آن نیست. خانواده دوم، و احتمالاً غالب پاسخ‌ها، شکاف معرفتی را به عنوان امری اصیل می‌پذیرد اما به دنبال مسدود کردن استنتاج از این خلأ معرفتی به یک خلأ هستی‌شناختی است. PCS در این راهبرد دوم جای می‌گیرد.

^۲ چارچوب‌بندی «چشم‌انداز جدید بر واقعیتی قدیمی» ویژگی بارز PCS است که گاهی پاسخ ماتریالیستی «نوع B» خوانده می‌شود (Chalmers, 2010). ایده اصلی تبیین شکاف معرفتی با توسل به ماهیت مفاهیم ماست نه ماهیت جهان. درست همان‌طور که کسی می‌تواند بداند که «هسپروس هسپروس است» بدون اینکه بداند «هسپروس فسفروس است»، می‌توان یک واقعیت فیزیکی را تحت یک توصیف فیزیکی دانست، بدون اینکه آن را تحت یک توصیف پدیداری دانست. PCS فرض می‌کند که مفاهیم پدیداری یک حالت ارائه (mode of presentation) منحصر به فرد اول شخص و غیرساختاری از حالات مغزی فیزیکی-کارکردی خاص فراهم می‌کنند.

مفاهیم شیمیایی را می‌توان به‌نحو پیشینی از گزاره‌های حاوی مفاهیم فیزیکی استنتاج کرد.^۱ همین جدایی مفهومی است که ناتوانی مری در استنتاج «دیدن قرمز چه کیفیتی دارد» از دانش فیزیکی کاملش را تبیین می‌کند. این تبیین، به‌نوبه خود، مستقیماً به اصل محوری این راهبرد منجر می‌شود: برخورداری از این طبقه منحصر به فرد از مفاهیم به‌طور ذاتی وابسته به آشنایی تجربی است. این اصل، به‌طور گسترده، شرط تجربه شناخته می‌شود. همان‌طور که بال آن را در معیار مفاهیم پدیداری^۲ خود فرمول‌بندی می‌کند، ادعای مرکزی این است که «تحت شرایط عادی، یک انسان می‌تواند دارای [مفهوم] C باشد تنها اگر تجربه‌ای از نوع e داشته باشد» (Ball, 2009, p.937).^۳

بنابراین، راهبرد مفاهیم پدیداری تلاش می‌کند استدلال معرفت را با فرض وجود مجموعه‌ای خاص از مفاهیم خنثی کند. اینکه دقیقاً چه ویژگی‌ای این مفاهیم را خاص کرده است میان طرفداران این راهبرد اختلاف نظر است اما همگی بر این باورند که چنین ویژگی‌ای قابل تبیین پیشینی با گزاره‌های فیزیکی است. لذا، صرف شکاف معرفتی و مفهومی میان دو دسته از گزاره‌ها و مفاهیم شاهدهی نیست بر شکاف هستی‌شناختی میان واقعیاتی که صادق‌ساز آن گزاره‌ها هستند.

چالش اولیه: برون‌گرایی اجتماعی در برابر مفاهیم پدیداری

استدلال بال-تای^۴ با تلاش برای انحلال تعهد بنیادین راهبرد مفهوم پدیداری، یعنی «شرط تجربه»، چالشی سهمگین را در برابر آن قرار می‌دهد. این استدلال، با وارد کردن منطق استدلال جریان‌ساز تایلر برج برای برون‌گرایی اجتماعی، به این دستاورد می‌رسد (Burge, 1979; 1982; 1986; 2006). در آزمایش فکری متعارف برج، یک بیمار - «مرد آرتروزی» - باورهای درست متعددی درباره آرتروز دارد اما همچنین به‌اشتباه باور دارد که ران پایش دچار آرتروز شده است. وقتی

^۱ مفهوم «جدابودن مفهومی» در اینجا حیاتی است. هدف از آن بیان این ایده است که هیچ مقدار اطلاعاتی که به زبان فیزیک و علوم کارکردی بیان شده باشد نمی‌تواند از طریق استدلال پیشینی، به‌تنهایی، فرد را به درک حقایقی که با مفاهیم پدیداری بیان می‌شوند برساند. این همان چیزی است که «شکاف تبیینی» (Levine, 1983) را ایجاد می‌کند. PCS این شکاف معرفتی را می‌پذیرد و آن را ویژگی عمیق معماری شناختی ما تلقی می‌کند اما انکار می‌کند که این امر بازتاب‌دهنده شکافی متافیزیکی در جهان باشد. جدایی میان مفاهیم است نه میان ویژگی‌ها.

^۲ Phenomenal Concepts Criterion

^۳ توجه به این نکته مهم است که «شرط تجربه»، آن‌طور که صورت‌بندی شده، ادعایی درباره کسب عادی مفاهیم پدیداری است. این قید برای پوشش دادن موارد غیر معمول در نظر گرفته شده است، مانند «سایه گمشده آبی» مشهور هیوم، جایی که به نظر می‌رسد فرد ممکن است بتواند مفهوم پدیداری یک سایه خاص را، بدون تجربه مستقیم آن، با مرتب کردن سایه‌های تجربه‌شده در یک «فضای رنگی» مفهومی و شناسایی خلاق، شکل دهد (Hume, 2007, Section 2). طرفداران PCS می‌توانند استدلال کنند که چنین مواردی انگل وار بر ذخیره‌ای از مفاهیم پدیداری از پیش موجود و بنیاد یافته در تجربه سوار هستند و، بنابراین، وابستگی بنیادین را تضعیف نمی‌کنند.

^۴ این نامی اختصاری برای استدلالی است که به‌طور مستقل توسط درک بال و مایکل تای ارائه شده است (Ball, 2009; Tye, 2009). درحالی‌که نتیجه‌گیری‌های کلی آن‌ها تقریباً یکسان است، انگیزه‌های آن‌ها کمی متفاوت است. استدلال تای در درون پروژه گسترده‌تری برای ترویج نظریه بازنمایی‌گرایانه (representationalist) از آگاهی قرار دارد، جایی که خصیصه پدیداری با نوع خاصی از محتوای التفاتی (intentional) یکی دانسته می‌شود. استدلال بال مستقیماً بر تنش منطقی میان معناشناسی مفاهیم پدیداری و برون‌گرایی اجتماعی متمرکز است. برای اهداف این مقاله، این تفاوت‌ها قابل چشم‌پوشی هستند، زیرا هر دو بر همان تمثیل اصلی با کار برج تکیه دارند.

پزشکش به او اطلاع می‌دهد که آرتروز منحصراً بیماری مفصل است، بیمار تعجب می‌کند اما به راحتی تصحیح را می‌پذیرد (Burge, 1979, p. 105). شهود قدرتمند ضد فردگرایانه در اینجا این است که بیمار، هم قبل و هم بعد از تصحیح شدن، دارای مفهوم اصیل و عمومی «آرتروز»^۱ بوده است.^۲ برخورداری او از این مفهوم صرفاً توسط باورهای ناقص یا اشتباه در ذهن خودش تعیین نمی‌شود بلکه توسط رابطه او با جامعه زبانی اش شکل می‌گیرد، جامعه‌ای که او به صورت ضمنی تابع کاربرد تخصصی آن است.^۳

بال تمثیلی میان مرد آرتروزی و مری جکسون می‌سازد. مری پیش از آزادی اگرچه در یک محیط سیاه و سفید محبوس است اما منزوی نیست. او در درون یک جامعه زبانی از افراد دارای دید رنگی وجود دارد. با مطالعه متون علم بینایی آن‌ها و درگیر شدن با زبان آن‌ها، او می‌تواند واژگان عمومی مانند «قرمز» را، در سیاق‌هایی که به تجربه پدیداری ارجاع دارند، کسب کند. این تمثیل بیان می‌دارد که درست همان‌طور که مرد آرتروزی می‌تواند، بدون درک کامل و دقیقی شرایط کاربرد مفهوم «آرتروز»، دارای آن باشد، مری نیز می‌تواند، بدون داشتن تجربه مرتبط، دارای مفهوم «قرمزی پدیداری» باشد. از طریق تبعیت (ارجاع) او به کاربرد جامعه زبانی اش، او کاملاً قادر است که به نگرش‌های گزاره‌ای اصیل شکل دهد.^۴ مانند «گوجه‌فرنگی‌های رسیده معمولاً باعث تجربیات قرمز می‌شوند» (Ball, 2002, p. 948). اگر این تمثیل برقرار باشد، «شرط تجربه» کاذب است و مفاهیم پدیداری، آن‌طور که راهبرد مفهوم پدیداری نیاز دارد، خاص نیستند. در نتیجه، پیشرفت معرفتی مری پس از آزادی نمی‌تواند با کسب مفاهیم جدید تبیین شود، زیرا او پیشاپیش دارای

¹ Arthritis

^۲ قدرت آزمایش فکری برج در چالش آن با فردگرایی (individualism) نهفته است؛ آموزه‌ای که محتوای یک حالت ذهنی تنها بر ویژگی‌های درونی و غیررابطه‌ای سوژه منفرد (مثلاً حالات مغزی، سازمان کارکردی، یا باورهای خصوصی اش) متفرع و وابسته است. مثال برج پیشنهاد می‌کند که برای تفکیک صحیح باور بیمار - برای تعیین اینکه او باوری کاذب درباره آرتروز دارد نه باوری صادق درباره بیماری دیگری با تعریف گسترده‌تر که او به طور خاص «آرتروز» می‌نامد - ما باید به عوامل بیرون از او توسل جوییم، یعنی رویه‌های اجتماعی-زبانی جامعه‌اش. این بدین دلیل است که مفهوم «آرتروز» بیمار، مفهوم عمومی است که مرجع آن توسط ماهیت واقعی بیماری آن‌طور که توسط متخصصان جامعه درک می‌شود، تثبیت شده است.

^۳ مفهوم تبعیت (deference) حیاتی است و پیچیده‌تر از یک قصد آگاهانه ساده برای «منظور داشتن هر چه متخصصان منظور دارند» است. این یک ویژگی ساختاری شایستگی زبانی برای طیف وسیعی از مفاهیم ماست. بازتاب‌دهنده یک پذیرش ضمنی استاندارد عمومی درستی است، که مستلزم آمادگی برای تصحیح شدن توسط کسانی است که تخصص بیشتری دارند. همین آمادگی است که مرد آرتروزی را به عنوان عضوی باکفایت، هرچند در اشتباه، از جامعه زبانی نشان می‌دهد و بدین وسیله برخورداری او از مفهوم عمومی را تضمین می‌کند. بدون این موضع تبعیت‌آمیز، ما بیشتر مایل خواهیم بود بگوییم که او اصلاً به زبان ما صحبت نمی‌کرده، بلکه از یک لفظ مشترک برای بیان مفهومی متفاوت و شخصی استفاده می‌کرده است (شاید مفهوم «آرتروز»).

^۴ این نکته‌ای حیاتی است. استدلال بال-تای صرفاً این نیست که مری می‌تواند واژه «قرمز» را طوطی‌وار تکرار کند، بلکه این است که او می‌تواند دارای مفهوم «قرمزی پدیداری» باشد. این یعنی او می‌تواند نگرش‌های گزاره‌ای اصیل شامل آن مفهوم را در سر بپوراند. طبق نظر بال، او حقیقتاً باور دارد که گوجه‌فرنگی‌های رسیده باعث تجربیات قرمز می‌شوند. باور او درباره دقیقاً همان کیفیت پدیداری است که همتایان بیانی او تجربه می‌کنند، حتی اگر او هیچ ایده‌ای نداشته باشد که آن کیفیت شبیه چیست. این امر ماهیت رادیکال نتیجه‌گیری را برجسته می‌کند: اگر برون‌گرایی اجتماعی به صورت بی‌مشکل اعمال شود، آنگاه درک درونی و ذهنی از یک کیفیت پدیداری، پیش شرطی برای فکر کردن درباره آن نیست.

آن‌ها بوده است. بنابراین، راهبرد مفهوم پدیداری در حل استدلال معرفت شکست می‌خورد. همان‌طور که بال نتیجه می‌گیرد،

از آنجاکه استدلال‌ها در این دو مورد بسیار شبیه هم هستند، باهم می‌ایستند یا سقوط می‌کنند. بنابراین، هرکس موضع برج در مورد «آرتروز» را می‌پذیرد و آن را به مفاهیم پدیداری تعمیم دهد، باید انکار کند که مفاهیم پدیداری وجود دارند. (Ball, 2009, p. 954)^۱

چالش دفاع مبتنی بر تسلط

در مواجهه با چالش نیرومند برون‌گرایی اجتماعی، مدافعان فیزیکی‌الیسم ناگزیر است راهبرد خود را تعدیل کنند. اگر مری بتواند در اتاق خود، صرفاً با تکیه بر تبعیت از جامعه زبانی، دارای مفهوم «قرمزی پدیداری» باشد، آنگاه «شرط تجربه» به‌عنوان شرط تملک مفهوم باطل می‌شود. در پاسخ به این وضعیت، تورین آلترو و گابریل رابین، به‌طور مستقل، راهبردی را توسعه دادند که اکنون به «دفاع مبتنی بر تسلط مفهومی»^۲ شهرت یافته است (Alter, 2013; Rabin, 2011).^۳

هسته مرکزی این راهبرد پذیرش مبانی معناشناختی برون‌گرایی اجتماعی اما انکار کفایت آن برای تبیین وضعیت معرفتی مری است. آن‌ها استدلال می‌کنند که میان صرف تملک یک مفهوم و تسلط^۴ بر آن تمایزی حیاتی وجود دارد. همان‌طور که «مرد آرتروزی»، در مثال برج، دارای مفهوم آرتروز است اما بر آن تسلط ندارد (چون نمی‌داند که این بیماری مختص مفاصل است)، مری نیز در اتاق خود ممکن است به‌نحو ارجاعی و ناقص دارای مفهوم قرمزی باشد اما فاقد تسلط بر آن است. براین اساس، «شرط تجربه» نه برای اصل تملک بلکه برای دستیابی به تسلط کامل بر مفاهیم پدیداری

^۱ این نتیجه‌گیری یک دوراهی جدی برای طرفدار PCS ارائه می‌دهد. آن‌ها باید (الف) برون‌گرایی اجتماعی را رد کنند، که یک نظریه قدرتمند و به‌طور گسترده پذیرفته‌شده درباره محتوا با قدرت تبیینی وسیع در فلسفه زبان و ذهن است؛ یا (ب) «شرط تجربه» را رها کنند که مقدمه بنیادین کل راهبرد آن‌ها برای حل استدلال معرفت است. این امر آن‌ها را مجبور می‌کند که میان دو نظریه بسیار موفق و شهودی انتخاب کنند. «دفاع مبتنی بر تسلط»، که در ادامه بررسی خواهیم کرد، دقیقاً برای فرار از شاخ‌های این دوراهی توسعه یافته است.

^۲ Concept-Mastery Defense

^۳ این چرخش استراتژیک بسیار مهم است. در پاسخ‌های قدیمی‌تر (مانند پاسخ‌های «فردگرایانه» که توسط ویلت نمایندگی می‌شد)، فیزیکی‌الیست‌ها سعی می‌کردند نشان دهند که مفاهیم پدیداری استثنائی بر برون‌گرایی اجتماعی هستند و اصلاً نمی‌توان آن‌ها را از طریق جامعه کسب کرد (Veillet, 2012). اما دفاع مبتنی بر تسلط، یک رویکرد «آشتی‌جویانه» (Reconciliationist) است، یعنی نیروی استدلال‌های معناشناختی برجی را می‌پذیرد تا وارد جنگ با فلسفه زبان نشود اما سعی می‌کند که، با جابه‌جا کردن محل نزاع از «داشتن مفهوم» به «فهمیدن مفهوم»، شهود اصلی استدلال معرفت را حفظ کند.

^۴ Possession

^۵ Mastery

ضروری است.^۱ بنابراین، پیشرفت معرفتی مری پس از آزادی نه کسب یک مفهوم جدید بلکه ارتقای سطح فهم او از «تملک تبعیت آمیز» به «تسلط مبتنی بر تجربه» است.

با این حال، این دفاع ظاهراً نجات بخش بلافاصله درگیر پیچیدگی های جدیدی است که آن را با چالش جدی روبه رو می کند. این چالش حاصل دو حمله انتقادی عمده است. نخست اینکه، درک بال با طرح «اعتراض عدم وحدت^۲» ادعا می کند که مفهوم «تسلط» فاقد انسجام تبیینی لازم است. از نظر او، تسلط یک ویژگی طبیعی یا یک نوع طبیعی نیست بلکه مجموعه ای نامتجانس از توانایی هاست (نه اینکه «تسلط» مشترک لفظی است و دارای معانی متفاوت است. خیر. «تسلط» دارای یک معناست و آن معنا از ویژگی ای نامتجانس حکایت می کند). صرف اینکه بگوییم مری «تسلط» پیدا می کند توضیح نمی دهد که دقیقاً چه واقعیت یا توانایی جدیدی به سیستم شناختی او افزوده شده است که شکاف معرفتی را پر می کند. اگر بگوییم مری چیزی جدید آموخت و آن چیز «تسلط» است، هنوز نگفته ایم که ماهیت این یادگیری چیست؟ آیا او گزاره ای جدید یاد گرفت؟ یا مهارتی جدید؟ اگر تسلط صرفاً مجموعه ای از مهارت هاست، پس این پاسخ به «فرضیه توانایی^۳» لوئیس تقلیل می یابد که بسیاری از فیزیکیالیست ها (از جمله طرفداران راهبرد مفهوم پدیداری) آن را ناکافی می دانند (Ball, 2013).

در دومین حمله انتقادی که اهمیت ساختاری بیشتری دارد، خود گابریل رابین نشان داد که اعمال دقیق معیار تسلط می تواند به قیمت جان راهبرد مفهوم پدیداری تمام شود، پدیده ای که او آن را «اعتراض نتیجه عکس^۴» می نامد. رابین اصلی را به نام «الزام رابین^۵» معرفی می کند: یا مری تسلط بر مفاهیم پدیداری دارد یا ندارد. اگر مری مسلط نباشد، ناتوانی او در استنتاج مفاهیم پدیداری از مفاهیم فیزیکی صرفاً نقضی در توانایی مری است. لذا، راهبرد مفهوم پدیداری را به راهبردی مبتنی بر نقص در توانایی فرو می کاهد. اگر مری را سوژه ای در نظر بگیریم که دارای تسلط کامل است (مثلاً «مری باز- اسیر شده»^۶)، او با در اختیار داشتن دانش فیزیکی کامل و توانایی های ناشی از تسلط، قادر خواهد بود که، از طریق یک «استدلال گزانببری»^۷، حقایق پدیداری را به صورت پیشینی استنتاج کند. توضیح آنکه، استدلال گزانببری

^۱ مفهوم «تسلط» در ادبیات فلسفی معمولاً شامل مجموعه ای از توانایی های شناختی است، از جمله (۱) توانایی تشخیص و بازشناسی مصادیق مفهوم در شرایط مختلف، (۲) درک روابط استنتاجی مفهوم با سایر مفاهیم، و (۳) توانایی به کارگیری مفهوم در سناریوهای خلاف واقع. رابین، در نظریه «دیدگاه تشخیص» (Recognition View) خود، مؤلفه اول (تشخیص) را هسته اصلی تسلط بر مفاهیم پدیداری معرفی می کند. مری در اتاقش فاقد این توانایی تشخیص اول شخص است (Rabin, 2020).

^۲ Motley Objection

^۳ Ability Hypothesis

^۴ Backfiring Objection

^۵ Rabin's Requirement

^۶ آزمایش فکری «مری باز- اسیر شده» (Re-captured Mary) سناریویی است که برای آزمون این فرضیه طراحی شده است. فرض کنید که مری از اتاق خارج می شود و رنگ قرمز را می بیند (پس تجربه و تسلط را کسب می کند) اما سپس دوباره به اتاق برگردانده می شود و داروی فراموشی به او داده می شود تا نداند کدام تجربه مربوط به کدام شیء بیرونی بود (اما مفهوم و توانایی تصور قرمزی را حفظ کرده است). حال، سؤال این است که آیا این مری مسلط می تواند، با مطالعه فیزیک مغز خود، بفهمد که «دیدن گوجه فرنگی باعث این کیفیت (قرمزی) می شود»؟

^۷ Pincer Argument

یک مدل استنتاجی ایده‌آل است. مری مسلط از یک سو (از بالا) از طریق درون‌نگری بر مفاهیم پدیداری خود اشراف دارد و می‌داند که مفهوم R چه ماهیتی دارد. از سوی دیگر (از پایین)، از طریق دانش فیزیکی کامل، می‌داند که کدام حالت مغزی چه ویژگی‌هایی دارد. رابین استدلال می‌کند که یک عامل باهوش، با داشتن این دو سر‌قیچی، می‌تواند آن‌ها را به هم برساند و به صورت پیشینی نتیجه بگیرد که R همان حالت مغزی P است. اگر این استنتاج ممکن باشد، مقدمه اول راهبرد مفهوم پدیداری (که می‌گوید حقایق پدیداری از حقایق فیزیکی قابل استنتاج نیستند) ابطال می‌شود. در این صورت، شکاف معرفتی ناپدید می‌شود و راهبرد مفهوم پدیداری از کار می‌افتد (Rabin, 2019).

برای حل مسئله، نیاز است که خود مفاهیم پدیداری را تحلیل دقیق متافیزیکی و معناشناختی کنیم، کاری که در بخش‌های بعدی، با کمک تحلیل‌های چالمرز و ژانگ، انجام خواهد شد.

دوگانه راهبردی: مفاهیم پدیداری به مثابه مفاهیم با ارجاع مستقیم

برای حل مسئله، باید به هسته ادعای طرفداران راهبرد مفهوم پدیداری بازگردیم. توافق عمومی بر این است که مفاهیم پدیداری مفاهیمی صلب^۱ هستند که به طور مستقیم به ویژگی‌های پدیداری ارجاع می‌دهند، بدون آنکه توسط توصیفات کارکردی یا فیزیکی میانجی‌گری شوند (Loar, 1997). لی ژانگ، در تحلیل دقیق خود، نشان می‌دهد که فیزیکالیست برای تبیین این «ارجاع مستقیم» و اجتناب از دوگانه‌انگاری، تنها دو گزینه منطقی پیش رو دارد. اگر مفهوم ذهنی M و مفهوم فیزیکی P به یک ویژگی واحد ارجاع می‌دهند، باید تفاوت آن‌ها در «حالت ارائه» (MOP)^۲ باشد (Zhong, 2024).

ژانگ استدلال می‌کند که فضای مفهومی برای تبیین حالت ارائه مفاهیم پدیداری منحصراً به دو رویکرد تقسیم می‌شود:

رویکرد اشاره‌ای^۳: مفاهیم پدیداری نوعی از مفاهیم اشاره‌ای یا نمایه‌ای محض هستند (مانند «این» یا «آن حالت») که دارای هیچ حالت ارائه محتوایی نیستند (حالت ارائه خالی دارند).

رویکرد تقویمی^۴: مفاهیم پدیداری دارای حالت ارائه هستند اما این حالت ارائه توسط خود ویژگی پدیداری (تجربه) تقویم می‌شود. یعنی خود تجربه در مفهوم حضور دارد (Zhong, 2024).

ژانگ نشان می‌دهد که گزینه سوم وجود ندارد، یا مفهوم پدیداری حالت ارائه ندارد (اشاره‌ای) یا حالت ارائه دارد. اگر حالت ارائه داشته باشد، آنگاه یا این حالت ارائه غیر از مرجعش است یا خود مرجع باید نقش حالت ارائه را بازی کند (تقویمی). برای اجتناب از معرفی ویژگی‌های ذهنی جدیدی تقلیل‌ناپذیر در سطحی دیگر، فیزیکالیست نمی‌تواند این

¹ Rigid

² Mode of Presentation

³ Demonstrative Approach

⁴ Constitutive Approach

گزینه را که حالت ارائه غیر از مرجع است اختیار کند. لذا، تنها دو گزینه برای فیزیکالیست قابل اتخاذ است: اشاره‌ای و تقویمی (Zhong, 2024, pp. 979-981).

۱-۵. رد رویکرد اشاره‌ای و اثبات رویکرد تقویمی

در این بخش استدلال می‌کنم که رویکرد اشاره‌ای - که مورد علاقه برخی فیزیکالیست‌ها از جمله لوین و پری است - باطل است و تنها رویکرد تقویمی می‌تواند ماهیت مفاهیم پدیداری را تبیین کند (Levin, 2007; Perry, 2001).

الف) نقد رویکرد اشاره‌ای

۱. تمایز مفهوم پدیداری اشاره‌ای و مفهوم پدیداری محض: دیوید چالمرز استدلال قدرتمندی علیه یکی‌انگاشتن مفاهیم پدیداری محض با مفاهیم اشاره‌ای ارائه می‌دهد. وقتی مری برای اولین بار رنگ قرمز را تجربه می‌کند، می‌تواند به آن اشاره کند و بگوید «این کیفیت» (this_E). اما او همچنین مفهوم پدیداری ماهوی «قرمزی» (R) را شکل می‌دهد. چالمرز نشان می‌دهد که گزاره «این کیفیت» (this_E) همان قرمزی (R) است «یک گزاره دارای اهمیت شناختی^۱ و غیربدیهی است» (Chalmers, 2010, p. 257). اگر مفهوم پدیداری صرفاً یک مفهوم اشاره‌ای بود، این گزاره اطلاع‌بخش نمی‌بود. تفاوت در اهمیت شناختی نشان می‌دهد که مفهوم پدیداری محض دارای محتوای کیفی و ماهوی است که در مفاهیم اشاره‌ای محض غایب است.

۲. مشکل آگنوزیای بینایی^۲: ژانگ استدلالی مبتنی بر شواهد عصب‌شناختی علیه رویکرد اشاره‌ای اقامه می‌کند. دست‌کم برخی از بیماران مبتلا به «آگنوزیای بینایی» (مانند بیمار D.F.)، برخلاف بیماران مبتلا به کوربینی^۳ که فاقد تجارب پدیداری ناظر به اشیای درون میدان دیدشان هستند، می‌توانند واجد تجارب پدیداری مرتبه اول باشند (و در سطح ناخودآگاه یا رفتاری به آن ویژگی‌ها پاسخ دهند) اما نمی‌توانند مفاهیم پدیداری را شکل دهند، زیرا توانایی‌های لازم نظیر آگاهی مرتبه بالاتر برای ساختن این مفاهیم را ندارند (Zhong, 2024, p. 985). حال، فرض کنید که چنین بیماری یاد بگیرد که به حالت درونی خود با مفهومی اشاره‌ای («آن حالت») ارجاع دهد. طبق رویکرد اشاره‌ای، چون او از اشاره‌گری مستقیم به حالتی فیزیکی/ذهنی استفاده می‌کند، باید دارای مفهوم پدیداری باشد. اما این خلاف شهود و یافته‌های علمی است، زیرا او فاقد آگاهی پدیداری مرتبه دوم لازم برای داشتن مفهوم پدیداری است (Zhong, 2024, p. 986). مفهوم پدیداری نیازمند نوعی «آشنایی» است که در اشاره صرف وجود ندارد.

ب) دفاع از رویکرد تقویمی: با حذف رویکرد اشاره‌ای، رویکرد تقویمی به‌عنوان تنها گزینه باقی می‌ماند. در این دیدگاه، که توسط فیلسوفان برجسته‌ای چون برایان لوآر (Loar, 1997)، دیوید پاپینیو (Papineau, 2002)، کاتالین بالوگ

¹ cognitively significant

² Visual Agnosia

³ Blindsight patients

(Balog, 2012) و دیوید چالمرز (Chalmers, 2010) حمایت می‌شود، ویژگی پدیداری (تجربه) صرفاً مرجع مفهوم نیست بلکه بخشی از ساختار یا حالتِ ارائه مفهوم است. به بیان چالمرز، در مفاهیم پدیداری مستقیم، «محتوای مفهوم تاحدی توسط کیفیت پدیداری زیربنایی تقویم می‌شود» (Chalmers, 2010, p. 267). این همان چیزی است که «شرط تجربه» را توضیح می‌دهد: شما نمی‌توانید مفهوم را داشته باشید مگر اینکه تجربه را داشته باشید، زیرا تجربه جزء سازنده خود مفهوم است. همان‌طور که پاپی‌نیو بیان می‌کند، مفاهیم پدیداری از تجربیات ما به‌عنوان «قالب‌هایی» برای تفکر استفاده می‌کنند (Papineau, 2002).

انحلال چالش برون‌گرایی با طبقه‌بندی چالمرز

با تثبیت ماهیت تقویمی مفاهیم پدیداری، اکنون می‌توانیم نشان دهیم چرا قیاسِ بال و تای میان «آرتروز» و «مفاهیم پدیداری» شکست می‌خورد. کلید حل مسئله در طبقه‌بندی دقیقی است که چالمرز از انواع مفاهیم پدیداری ارائه می‌دهد. برون‌گرایی اجتماعی برجی، بسته به نوع مفهوم، احکام متفاوتی دارد.

چالمرز میان چند نوع مفهوم که به ویژگی‌های پدیداری ارجاع می‌دهند تمایز قائل می‌شود (Chalmers, 2010):

۱. مفاهیم پدیداری رابطه‌ای^۱: این مفاهیم کیفیت پدیداری را از طریق روابط بیرونی آن مشخص می‌کنند. دو

زیرمجموعه مهم دارند:

- مفهوم رابطه‌ای جامعه‌محور (red_c): «کیفیتی که به‌طور معمول در جامعه من با دیدن اشیای قرمز ایجاد می‌شود».

- مفهوم رابطه‌ای فردمحور (red_f): «کیفیتی که به‌طور معمول در من با دیدن اشیای قرمز ایجاد می‌شود».

۲. مفاهیم پدیداری اشاره‌ای^۲ (this_E): ارجاع به «این کیفیت» که در حال حاضر تجربه می‌شود.

۳. مفاهیم پدیداری پایدار^۳: مفاهیمی که پس از تجربه شکل می‌گیرند و در حافظه باقی می‌مانند اما لزوماً شامل تجربه زنده نیستند. چالمرز اشاره می‌کند که محتوای این مفاهیم ممکن است توسط ترکیبی از حالات شناختی غیرحسی و آمادگی‌های تشخیصی تعیین شود (Chalmers, 2010, p. 271).

۴. مفاهیم پدیداری محض^۴ (R): این همان مفهومی است که مری پس از آزادی کسب می‌کند. مفهومی که کیفیت را

«آن‌چنان که در خود هست» (as it is in itself) برمی‌گزیند و محتوای آن توسط خود تجربه تقویم می‌شود.

استدلال برون‌گرایی اجتماعی (مانند مورد آرتروز) کاملاً بر مفاهیم رابطه‌ای و تا حد زیادی بر مفاهیم پایدار منطبق

است. مری در اتاقتش می‌تواند مفهوم red_c را داشته باشد. او می‌تواند بداند که «مردم بیرون، هنگام دیدن گوجه‌فرنگی،

¹ Relational Phenomenal Concepts

² Demonstrative Phenomenal Concepts

³ Standing Phenomenal Concepts

⁴ Pure Phenomenal Concepts

حالتی دارند که آن را قرمز می‌نامند». در اینجا، معنای «قرمز» را جامعه تعیین می‌کند و مری می‌تواند از آن تبعیت کند. حتی مفاهیم پایدار نیز ممکن است تاحدی مشمول برون‌گرایی باشند (اگر مرجعشان را آمادگی‌های عمومی تعیین کند). اما نکته حیاتی که استدلال بال-تای نادیده می‌گیرد و چالمرز بر آن تأکید دارد این است که مفاهیم پدیداری محض (R) در برابر برون‌گرایی اجتماعی مصون هستند. چرا؟

I. تفاوت در محتوای معرفتی^۱: چالمرز، با مقایسه مری و «مری وارونه^۲»، نشان می‌دهد که اگرچه هر دو در یک جامعه زبانی زندگی می‌کنند و از واژه «قرمز» استفاده می‌کنند اما مفاهیم پدیداری محض آن‌ها (R برای مری و G برای مری وارونه) دارای محتوای معرفتی متفاوتی است (Chalmers, 2010, p. 264). مری با مفهوم R احتمالات معرفتی‌ای را حذف می‌کند که مری وارونه با مفهوم G حذف نمی‌کند. این تفاوت در محتوای معرفتی نمی‌تواند ناشی از محیط اجتماعی باشد (چون محیط اجتماعی یکسان است) بلکه ناشی از تفاوت در تجربه درونی است که مقوم مفهوم است.

II. ماهیت تقویمی: طبق تحلیل بخش ۶، در مفهوم پدیداری محض، خود تجربه نقش حالت ارائه را بازی می‌کند. از آنجاکه مری درون اتاق فاقد تجربه است، او فاقد جزء سازنده مفهوم پدیداری محض است. جامعه نمی‌تواند جایگزین این جزء سازنده شود، همان‌طور که توصیف دقیق یک عکس نمی‌تواند جایگزین خود عکس شود. تبعیت زبانی در جایی کار می‌کند که مرجع توسط قراردادهای اجتماعی یا روابط علی تعیین شود (مثل آرتروز) نه جایی که مرجع خود محتوای مفهوم را می‌سازد. بنابراین، «شرط تجربه» برای مفاهیم پدیداری محض برقرار است، زیرا این مفاهیم ذاتاً درونی هستند و نمی‌توانند به صورت نیابتی یا ارجاعی از جامعه وام گرفته شوند.

نتیجه‌گیری

این مقاله نشان داد که تلاش برای حل مسئله مری از طریق مناقشات معرفت‌شناختی «تسلط» راه به جایی نمی‌برد. در عوض، با اتخاذ رویکردی متافیزیکی و با تکیه بر تحلیل‌های ژانگ (Zhong, 2024) و چالمرز (Chalmers, 2010)، استدلال شد که مفاهیم پدیداری باید به صورت «تقویمی» درک شوند. این ماهیت تقویمی تمایزی قاطع میان مفاهیم پدیداری محض و مفاهیم عمومی مانند «آرتروز» ایجاد می‌کند. در حالی که برون‌گرایی اجتماعی در مورد مفاهیم رابطه‌ای و پایدار صادق است، در مورد مفاهیم پدیداری محض شکست می‌خورد. مری درون اتاق می‌تواند مفاهیم رابطه‌ای رنگ را از جامعه بگیرد اما، بدون تجربه مستقیم، از داشتن مفهوم پدیداری محض، که نیازمند حضور خود تجربه در ساختار مفهوم است، محروم می‌ماند. بدین ترتیب، «شرط تجربه» و راهبرد مفهوم پدیداری (PCS) در برابر چالش برون‌گرایی اجتماعی تبرئه می‌شوند.

¹ Epistemic Content

² Inverted Mary

تقدیر و تشکر

این مقاله با حمایت ستاد توسعه علوم و فناوری‌های شناختی و به‌عنوان بخشی از طرح «نزاع فیزیکیالیسم و آنتی فیزیکیالیسم درباره حالات ذهنی» تألیف شده است که بدین وسیله از حمایت ستاد تشکر می‌کنم. همچنین بر خود لازم می‌دانم از داور ناشناس نشریه که نقدهای دقیق و پیشنهادهای راهگشای ایشان نقش بسزایی در بازبینی استدلال‌ها و ارتقای غنای مقاله داشت، صمیمانه سپاسگزاری کنم. درنهایت، از جناب آقای دکتر محمود مروارید و اعضای محترم گروه مطالعاتی «متافیزیک آگاهی» که با طرح نکات خود به تدقیق مباحث کمک نمودند کمال تشکر را دارم.

References

- Alter, T. (2013). Social Externalism and the Knowledge Argument. *Mind*, 122(486), 481–496. 10.1093/mind/fzt072
- Alter, T. (2017). Concept Mastery, Social Externalism, and Mary's New Knowledge. In S. Coleman (Ed.), *The Knowledge Argument* (pp. 142–160). Cambridge: Cambridge University Press.
- Alter, T. (2023). *The Matter of Consciousness: From the Knowledge Argument to Russellian Monism*. Oxford: Oxford University Press.
- Ball, D. (2009). There Are No Phenomenal Concepts. *Mind*, 118(472), 935–962. 10.1093/mind/fzp134
- Ball, D. (2013). Consciousness and Conceptual Mastery. *Mind*, 122(486), 497–508. 10.1093/mind/fzt075
- Balog, K. (2009). Phenomenal Concepts. In B. McLaughlin, A. Beckermann, & S. Walter (Eds.), *The Oxford Handbook of Philosophy of Mind* (pp. 292–312). Oxford University Press.
- Balog, K. (2012). Acquaintance and the Mind-Body Problem. In *New Perspectives on Type Identity: The Mental and the Physical* (pp. 16-42). Cambridge University Press. 9781107000148
- Broad, C. D. (1925). *The Mind and its Place in Nature*. London, England: Routledge.
- Burge, T. (1979). Individualism and the Mental. *Midwest Studies in Philosophy*, 4, 73–121. 10.1111/j.1475-4975.1979.tb00374.x
- Burge, T. (1982). Other Bodies. In A. Woodfield (Ed.), *Thought and Object: Essays on Intentionality* (pp. 97–120). Clarendon Press.
- Burge, T. (1986). Intellectual Norms and Foundations of Mind. *The Journal of Philosophy*, 83(11), 697–720. 0022362X
- Burge, T. (2006). Postscript to 'Individualism and the Mental.' In *Foundations of Mind: Philosophical Essays, Volume 2*. Oxford University Press.
- Chalmers, D. J. (1996). *The Conscious Mind: In Search of a Fundamental Theory*. Oxford: Oxford University Press.
- Chalmers, D. J. (2010). *The Character of Consciousness*. Oxford: Oxford University Press.
- Conee, E. (1994). Phenomenal Knowledge. *Australasian Journal of Philosophy*, 72(2), 136–150. 10.1080/00048409412345971
- Crimmins, M. (1989). Having Ideas and Having the Concept. *Mind and Language*, 4(4), 280–294. 10.1111/j.1468-0017.1989.tb00257.x
- Dennett, D. C. (1991). *Consciousness Explained*. Little, Brown and Company.
- Fine, K. (2001). The Question of Realism. *Philosophers' Imprint*, 1(1), 1–30.
- Gertler, B. (2011). *Self-Knowledge*. Routledge.
- Hume, D. (2007). *An enquiry concerning human understanding* (P. Millican, Ed.). Oxford University Press. (Original work published 1748).
- Jackson, F. (1982). Epiphenomenal Qualia. *The Philosophical Quarterly*, 32(127), 127–136. 10.2307/2960077
- Jackson, F. (1986). What Mary Didn't Know. *The Journal of Philosophy*, 83(5), 291–295. 10.2307/2960077
- Jackson, F. (1998). *From Metaphysics to Ethics: A Defence of Conceptual Analysis*. Oxford University Press.
- Levin, J. (2007). 'What Is a Phenomenal Concept?', in T. Alter and S. Walter (eds.) *Phenomenal Concepts and Phenomenal Knowledge*, 87–111. Oxford: OUP.
- Levine, J. (1983). Materialism and Qualia: The Explanatory Gap. *Pacific Philosophical Quarterly*, 64(4), 354–361. 10.1111/j.1468-0114.1983.tb00207.x

- Lewis, D. (1996). Reduction of Mind. In S. Guttenplan (Ed.), *A Companion to the Philosophy of Mind* (pp. 412–431). Blackwell.
- Lewis, D. (1999). What Experience Teaches. In *Papers in Metaphysics and Epistemology* (pp. 262–290). Cambridge University Press. (Original work published 1988)
- Loar, B. (1997). Phenomenal States (Revised Version). In N. Block, O. Flanagan, & G. Güzeldere (Eds.), *The Nature of Consciousness: Philosophical Debates* (pp. 597–616). Cambridge, MA: MIT Press.
- McDowell, J. (1994). *Mind and World*. Harvard University Press.
- Nagel, T. (1974). What Is It Like to Be a Bat? *The Philosophical Review*, 83(4), 435–450. 10.2307/2183914
- Nemirow, L. (1990). Physicalism and the Cognitive Role of Acquaintance. In W. G. Lycan (Ed.), *Mind and Cognition: A Reader* (pp. 490–499). Blackwell.
- Papineau, D. (2002). *Thinking about Consciousness*. Oxford: Oxford University Press.
- Perry, J. (2001). *Knowledge, Possibility and Consciousness*. Cambridge: MIT Press.
- Peacocke, C. (2001). Does Perception Have a Nonconceptual Content? *The Journal of Philosophy*, 98(5), 239–264. 0022362X
- Rabin, G. O. (2011). Conceptual Mastery and the Knowledge Argument. *Philosophical Studies*, 154(1), 125–147. 10.1007/s11098-011-9705-6
- Rabin, G. O. (2013). *Mind, Modality, and Meaning: Toward a Rationalist Physicalism* (PhD thesis). University of California, Los Angeles.
- Rabin, G. O. (2019). Mastering Mary. *American Philosophical Quarterly*, 56(4), 361–370.
- Rabin, G. O. (2020). Toward a Theory of Concept Mastery: The Recognition View. *Erkenntnis*, 85(3):627–648. 10.1007/s10670-018-0040-6.
- Rosen, G. (2010). Metaphysical Dependence: Grounding and Reduction. In B. Hale & A. Hoffmann (Eds.), *Modality: Metaphysics, Logic, and Epistemology* (pp. 109–136). Oxford University Press. 9780199565818
- Sellars, W. (1956). Empiricism and the Philosophy of Mind. *Minnesota Studies in the Philosophy of Science*, 1, 253–329. 0674251547 0674251555
- Stoljar, D. (2005). Physicalism and Phenomenal Concepts. *Mind & Language*, 20(4), 469–494. 10.1111/j.0268-1064.2005.00296.x
- Stoljar, D. (2010). *Physicalism*. New York: Routledge.
- Sundström, P. (2011). Phenomenal Concepts. *Philosophy Compass*, 6(4), 267–281. 10.1111/j.1747-9991.2011.00384.x
- Tye, M. (2009). *Consciousness Revisited: Materialism without Phenomenal Concepts*. Cambridge, MA: MIT Press.
- Veillet, B. (2012). In Defense of Phenomenal Concepts. *Philosophical Papers*, 41(1), 97–127. 10.1080/05568641.2012.662808
- Zhong, L. (2024). Phenomenal Concepts, Direct Reference, and the Problem of Double Aspect. *The Philosophical Quarterly*, 74(3), 978–997. 10.1093/pq/pqad100